

KF Legal

© Creative Commons

Novinky energetické legislativy

duben 2023

Oblasti energetiky a podpory obnovitelných zdrojů energie se v KF Legal věnujeme dlouhodobě a s vysokou mírou odbornosti. Uvědomujeme si, že legislativní změny mohou mít pro Vás zásadní význam, a proto Vám přinášíme přehled těch nejzásadnějších změn z posledního měsíce.

Novinky energetické legislativy za duben 2023 se týkají zejména:

- ❖ ekodesignu z hlediska spotřeby energie elektrických a elektronických zařízení určených pro domácnosti a kanceláře; a
- ❖ požadavků na bezpečnou instalaci výroby elektřiny využívající obnovitelné zdroje energie s instalovaným výkonem do 50 kW; a
- ❖ energetických společenství a sdílení elektřiny v bytových domech.

Judikatura zmiňovaná v tomto přehledu řeší právní otázky spojené s:

- ❖ odpovědností revizního technika za obsah revizní zprávy a obecně závazností technických norem;
- ❖ zahrnutím výdajů na reklamu do výsledné ceny tepelné energie, a
- ❖ nekalými obchodními praktikami při dodávce energií.

Komentované předpisy

Nařízení Komise (EU) 2023/826 ze dne 17. dubna 2023, kterým se stanoví požadavky na ekodesign z hlediska spotřeby energie elektrických a elektronických zařízení určených pro domácnosti a kanceláře ve vypnutém stavu, v pohotovostním režimu a v pohotovostním režimu při připojení na síť podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES a kterým se zrušují nařízení Komise (ES) č. 1275/2008 a (ES) č. 107/2009 [Nařízení komise 2023/826]

Vyhláška č. 114/2023 Sb., o požadavcích na bezpečnou instalaci výroby elektřiny využívající obnovitelné zdroje energie s instalovaným výkonem do 50 kW [Vyhláška 114/2023]

Nařízení komise 2023/826

Na základě směrnice 2009/125/ES má Evropská komise podněcovat energetické úspory stanovováním požadavků na ekodesign výrobků, u kterých je potenciál dosáhnout významných úspor za nízké náklady. Nařízením Komise 2023/826 Evropská komise reaguje na technologický pokrok a sjednocuje požadavky na úroveň spotřeby energie elektrických a elektronických zařízení určených pro domácnosti a kanceláře ve vypnutém stavu, v pohotovostním režimu a v pohotovostním režimu při připojení na síť.

Nařízení Komise 2023/826 se vztahuje na nejrůznější domácí spotřebiče a kancelářská elektrozařízení. Vedle určitých funkčních požadavků na tyto výrobky také stanovuje maximální hranice odběru elektrické energie, kterou některá zařízení uváděná na trh od května 2025 (a v přísnější variantě od 2027) budou muset splňovat.

Vyhláška 114/2023

Dne 28. dubna 2023 byla zveřejněna vyhláška o požadavcích na bezpečnou instalaci výroby elektřiny využívající obnovitelné zdroje energie s instalovaným výkonem do 50 kW. Účinná je již od 1. května 2023.

Vyhláška 114/2023 stanovuje požadavky na materiálové provedení výroby elektřiny umístěné na stavbě: tyto výroby musí využívat nehořlavé konstrukce. Dále upravuje požadavky na bezpečné vypnutí a odpojení výroby elektřiny od elektrické

instalace a distribuční soustavy, které jsou přísnější u výroben umístěných na budově. Nové požadavky se dotýkají rovněž kabelového vedení. Vnější části kabelového vedení musí být odolné vůči ultrafialovému záření, přičemž zpřísněné požadavky jsou kladeny na rozvaděče, sběrače pro spojení kabelového rozvodu a střídače.

Energetická společenství; sdílení elektřiny v bytových domech

Právní úprava energetických společenství a sdílení elektřiny stále čeká na to, až bude finalizována a předložena do Poslanecké sněmovny PČR. Podle veřejných zpráv nyní Ministerstvo průmyslu a obchodu v komunikaci s Legislativní radou vlády provádí úpravy návrhu novely energetického zákona (tzv. Lex OZE II.). V této situaci bychom neměli zapomenout na skutečnost, že určitou základní formu sdílení elektřiny již Pravidla trhu s elektřinou (vyhláška č. 408/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů) dovolují: jedná se o sdílení elektřiny v bytových domech.

Od 1. ledna 2023 mohou obyvatelé bytových domů za určitých okolností sdílet elektřinu vyrobenou ve společné výrobně. Typickým příkladem je bytový dům, na jehož střeše SVJ nebo družstvo vybuduje FVE. Zde bude výrobná vnořena do tzv. vůdčího odběrného místa (typicky se bude jednat o odběrné místo pro společný odběr elektřiny v budově), které bude primárně spotřebovávat vyrobenou elektřinu. Zbývající elektřinu budou využívat přidružená odběrná místa, která se účastní sdílení, podle předem daného vzorce, a případné přebytky budou dodány do soustavy příslušnému obchodníkovi s elektřinou, s nímž provozovatel výroby uzavře smlouvu o dodávce elektřiny. Jedná se o specifické případy, kdy vyrobená elektřina (s výjimkou přebytků dodávaných do soustavy) neopouští hlavní domovní vedení a je spotřebovávána pro potřeby SVJ či družstva a ve zbývající části pro potřeby obyvatel domu zapojených do sdílení.

Nález Ústavního soudu ve věci odpovědnosti revizního technika za obsah revizní zprávy a otázky závaznosti technických norem

Již poměrně obsáhlou judikaturu soudů v oblasti odpovědnosti za obsah revizních zpráv obohatil Ústavní soud svým nálezem sp. zn. II. ÚS 103/23 ze dne 21. března 2023.

Soud především dovodil odpovědnost technika za pravdivost jím zpracované revizní zprávy.

Ústavní soud rozhodoval o ústavní stížnosti revizního technika, který byl rozsudky soudů nižších stupňů uznán vinným ze spáchání pomoci ke zvlášť závažnému zločinu podvodu, když mu bylo kladeno za vinu mj. to, že z jím zpracovaných revizních zpráv o uvedení FVE do provozu nevyplývalo, že v době provádění revize nebyly osazeny všechny fotovoltaické panely dané FVE, ač ve skutečnosti všechny instalovány nebyly. Tyto nepravdivé zprávy pak byly použity v řízení o udělení licence na výrobu elektřiny a jejich prostřednictvím byl Energetický regulační úřad uveden omyl stran dokončenosti FVE, pro kterou bylo žádáno o licenci. Revizní technik se bránil mj. tím, že jeho povinností nebylo provádět revizi fotovoltaických panelů, neboť mu to žádná technická norma (alespoň podle dřívějšího výkladu) neukládala.

Ústavní soud mj. poukázal na skutečnost, že technické normy jsou závazné pouze tehdy, jestliže právní předpis odkazuje na technickou normu tzv. výlučným odkazem, v jehož důsledku se taková norma stává součástí právního předpisu a nabývá obecné normativní závaznosti. Pokud právní předpis na technickou normu neodkazuje, či pokud je odkaz pouze indikativní, technická norma není přímo závazná. Její dodržení pak může být relevantní např. pouze při posuzování, zda dotyčná osoba jednala s potřebnou odbornou péčí.

Podle Ústavního soudu ale nebylo ve zkoumaném případě rozhodující, zda měl revizní technik provádět revizi FVE včetně fotovoltaických panelů (byť podle soudu takovou povinnost měl). Za klíčovou označil soud tu okolnost, že revizní technik pozitivně uváděl v revizních zprávách nepravdivé informace s cílem vyvolat mylný dojem, že revize byly provedeny na kompletně dokončené předmětné elektrárně, tedy včetně osazených a řádně zapojených fotovoltaických panelů. Příslušné právní předpisy vztahující se k provádění výchozích revizí FVE nebylo nikdy možné vykládat tak, že revizní technik směl v revizních zprávách uvádět nepravdivé informace. Ústavní soud stížnost zamítl.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci výdajů na reklamu a jejich zahrnutí do výsledné ceny tepelné energie

V rozsudku ze dne 27. dubna 2023, sp. zn. 8 As 247/2021, se Nejvyšší správní soud na okraj vyjádřil také k otázce, za jakých okolností může být výdaj na reklamu uznatelným k zahrnutí do výpočtu výsledné ceny tepelné energie.

V předmětné věci se stěžovatelka – dodavatel tepla – dopustila přestupku spočívajícího právě v tom, že do výpočtu výsledné ceny energie neoprávněně zahrnula své výdaje na reprezentaci.

Nejvyšší správní soud se v předmětné věci zabýval tím, zda rozsudek Jablonecká energetická (sp. zn. 6 As 4/2018) brání v zahrnutí jakýchkoliv nákladů na reklamu. Ve věci Jablonecká energetická Nejvyšší správní soud dovodil, že výdaje na reprezentaci jsou reklamou či propagací dodavatele, a proto je nelze do ceny účtované odběratelům zahrnout.

Zda je výdaj na reklamu uznatelným pro výpočet ceny tepla, závisí podle aktuálního rozhodnutí Nejvyššího správního soudu především na tom, co daná reklama propaguje. Pokud reklama propaguje pouze nabízenou službu, je ji možné považovat za uznatelný výdaj i přes závěry rozsudku ve věci Jablonecká energetická. Pokud ale, stejně jako v rozsudku ve věci sp. zn. 8 As 247/2021, jde propagací značky dodavatele, o uznatelný náklad se nejedná, neboť se považuje za výdaj na reprezentaci.

Z judikatury ERÚ

Rozhodnutím ze dne 31. března 2023, č.j. 03080-4/2023-ERU, Energetický regulační úřad uložil pokutu za spáchání přestupku za užití nekalé obchodní praktiky. Užití nekalé obchodní praktiky opět spatřoval v jednostranném navýšení ceny elektřiny, i přes to že spotřebitel měl smlouvou zaručený produkt bez jakýchkoli změn do 31. prosince 2023.

Přestupkem užití nekalé obchodní praktiky se ERÚ zabýval rovněž v rozhodnutí ze dne 29. března 2023, č. j. 02688-8/2023-ERU. V tomto posuzovaném případě se ale pachatel (dodavatel energie) dopustil spáchání přestupku uvedením nepravdivých informací na svém internetovém webu, které spočívaly v nepravdivém srovnání svých cen za dodávku elektřiny s cenami konkurenta. Takové jednání je považováno jako klamavá obchodní praktika ve smyslu § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.

za Advokátní kancelář KF Legal

Mgr. et Mgr. Jan Kořán

Mgr. et Mgr. Tomáš Martinec

Daniel Hladílek

Ačkoliv přípravě tohoto legislativního přehledu věnujeme maximální úsilí, je nutné mít na zřeteli, že se i s ohledem na jeho rozsah a jeho informativní charakter nejedná o přehled úplný a vyčerpávající a Advokátní kancelář KF Legal, s.r.o. („KFL“) nenese odpovědnost za jeho úplnost a přesnost. Předmětný přehled nepředstavuje právní službu poskytovanou podle zákona o advokacii (č. 85/1996 Sb.) ani odbornou informaci nebo radu poskytovanou ze strany KFL podle § 2950 občanského zákoníku. Pokud máte k obsahu přehledu připomínky nebo jste v něm našli nepřesnosti či chybu, budeme rádi, pokud se na nás obrátíte.